

Matteusskolans plan mot kränkande behandling och diskriminering

Gäller läsåret 25/26

Ansvariga rektorer: Tobias Olsson

Innehållsförteckning

DEL 1

Inledning
Grundsyn
Medverkande i framtagandet av planen
Planens giltighetstid
Förankring av planen
Definitioner av centrala begrepp

DEL 2

Främjande arbete
Förebyggande arbete

DEL 3

Rutin kring anmälan om misstänkt diskriminering eller kränkande behandling
Då webbformuläret skickats in
När en skolmedarbetare uppges ha kränkt ett barn eller en elev
När ett barn eller en elev kränker en skolmedarbetare
Polisanmälan och orosanmälan
Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)
Uppföljning och utvärdering av förra läsårets åtgärder
Resultat av kartläggning
Analys av kartläggning
Identifierade problemområden och planerade åtgärder
Delaktighet och inflytande

DEL 4

För ytterligare stöd
Vad kan man göra hemma?
Presentation av trygghetsteamet
Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun

Referenser

Bilaga 1
Bilaga 2, se separat dokument
Bilaga 3, se separat dokument

Del 1

Inledning

Matteusskolan är en F-6 skola med tillhörande fritidshem och anpassad grundskola där vi fokuserar på gemenskap och trygghet. Vår skola är mer än bara en skola; det är en plats där eleverna känner sig som en del av en stor och varm familj. Vi tror på att skapa en vi-känsla där eleverna stöttar och respekterar varandra.

Vår främsta prioritet är att skapa en miljö där alla elever känner sig trygga och kan fokusera på sin inläring. Vi strävar efter att upprätthålla en lugn och respektfull studiero så att varje elev kan nå sin fulla potential.

På Matteusskolan arbetar vårt trygghetsteam tillsammans med elever, skolpersonal och vårdnadshavare för att skapa en positiv och inkluderande skolkultur. Vi främjar samarbete, öppen kommunikation och respekt för olikheter. Tillsammans strävar vi efter att skapa en meningsfull och berikande skolupplevelse för alla elever.

Grundsyn

På Matteusskolan vilar vårt engagemang på en grundläggande princip: inkludering. Vi är fast beslutna att inkludera alla elever och medarbetare oavsett deras bakgrund, egenskaper eller identitet. Vi tar aktivt avstånd från diskriminering och strävar efter att skapa en skolmiljö som är öppen, mångfaldsrik och trygg för alla. Oavsett kön, ålder, etnicitet, religion, funktionshinder, sexuell läggning eller någon annan aspekt av vår mångfald, är Matteusskolan en plats där varje individ respekteras och uppmuntras att vara sig själv. Våra lärare och elever arbetar tillsammans för att främja tolerans och ömsesidig förståelse. Vi tror på att utbildning bör vara en kraft för förändring och inkludering är en grundsten i den processen. Genom att integrera dessa värderingar i vår skolkultur, strävar vi efter att vara en skola där alla kan trivas och växa tillsammans, oavsett vilka de är eller var de kommer ifrån. På Matteusskolan inkluderar vi alla, och det är något vi är stolta över att göra varje dag.

Medverkande i framtagandet av planen

Genom öppna dialoger och samråd har vi välkomnat alla röster och perspektiv. Vi har lyssnat på skolpersonalens erfarenheter och expertis, elevernas tankar och känslor och vårdnadshavares synpunkter och förslag. På Matteusskolan är vi övertygade om att alla åsikter är lika mycket värda och att varje individ har en unik insikt som kan bidra till att forma en rättvis och effektiv plan mot kränkande behandling och diskriminering.

Arbetet med att utforma rutiner för förebyggande och främjande insatser är en ständigt pågående process där vi gemensamt arbetar för att skapa en trygg och respektfull skolmiljö för alla på Matteusskolan.

Planens giltighetstid

Läsåret 25/26

Förankring av planen

Förankring av denna plan hos skolpersonal, elever och vårdnadshavare är avgörande för att säkerställa att den följs och respekteras.

- Skolpersonal tar del av planen genom skolans interna plattform.
- Elever tar del av planen genom en förenklad version av planen.
- Vårdnadshavare tar del av planen genom att planen publiceras på Matteusskolans hemsida.

Definitioner av centrala begrepp

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden:

- *kön* menas att någon, utifrån att definieras som kvinna eller man, inte får diskrimineras. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.
- *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- *funktionsnedsättningar* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- *religion eller annan trosuppfattning* Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.
- *ålder* menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Gäller inte åldersanpassade aktiviteter i skola, förskola, fritidshem eller på fritidsgård

Med *trakasserier* menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter.

ur Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" Bilaga 1 sid 47-48

Del 2

Främjande arbete

På Matteusskolan är vi stolta över att sätta gemenskapen i första rummet när det gäller att främja en känsla av trygghet och studiero. Vi tror på kraften i att skapa en sammanhållen skolgemenskap där elever, lärare, och vårdnadshavare alla spelar en viktig roll.

Vår gemenskapskänsla bygger på ömsesidig respekt, tolerans och stöd. Genom att uppmuntra samarbete och öppen kommunikation skapar vi en miljö där varje individ känner sig värdefull och inkluderad.

Vi vet att när eleverna känner sig vara en del av en större gemenskap, trivs de bättre och presterar bättre. Därför arbetar vi ständigt med att främja en kultur där vi alla är medvetna om vårt ansvar att skapa en trygg och studiefokuserad miljö.

På Matteusskolan handlar det inte bara om att lära sig matematik, historia eller språk. Det handlar om att forma medvetna och ansvarstagande medborgare som är redo att göra en positiv skillnad i världen. Genom att främja gemenskapen som grundsten i vår skolmiljö är vi övertygade om att vi hjälper eleverna att växa både som studenter och som individer.

Förebyggande arbete

På Matteusskolan är vår högsta prioritet att skapa en skolmiljö där alla elever känner sig trygga och bekväma. För att uppnå detta genomför vi regelbundet och systematiskt kartläggningar av elevernas upplevelser av otrygghet. Denna process hjälper oss att identifiera eventuella problemområden och agera proaktivt för att förebygga en känsla av otrygghet. Ett tydligt exempel på en förebyggande åtgärd som vi har implementerat är att ha vuxna närvarande under raster. Vi förstår att eleverna ofta känner sig tryggare i vuxnas närhet, och därför ser vi till att det alltid finns ansvariga vuxna tillgängliga under pauser och utomhusaktiviteter. Denna närvaro skapar en känsla av trygghet och ger eleverna möjlighet att vända sig till vuxna om de känner sig osäkra eller behöver stöd.

Genom att kontinuerligt utvärdera och anpassa våra förebyggande åtgärder, strävar vi efter att förebygga otrygghet och att varje individ kan känna sig säker och trivas.

Del 3

Rutin kring anmälan om misstänkt diskriminering eller kränkande behandling

Anmälningsplikten gällande kränkande behandling och diskriminering är absolut. En skolmedarbetare som får kännedom om att ett barn eller en elev, underårig eller myndig, har upplevt en diskriminering eller kränkning i samband med skolans verksamhet, ska anmäla detta. En kränkning kan bedömas ha samband eller påverka skolans verksamhet även i det fallet kränkningen har skett utanför skoltiden eller skolområdet.

Det finns inget stöd i skollagen för att låta bli att anmäla diskriminering eller en kränkning som vuxna på skolan bedömer varit ringa eller som skett inom ramen för en pågående konflikt mellan två elever. Allt som barnet eller eleven upplever som diskriminering eller en kränkning, ska anmälas, utredas och dokumenteras.

Enligt skollagen (2010:800) 6 kap 10§ ska all personal anmäla misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Personal anmäler via webbformulär på kommunens intranät.

Länk till kränkningsanmälan webbformulär;

<https://journal.prorenata.se/contactform/norrkopings-k/krankningsanmalan/>

Länk till instruktionsvideo för personals ifyllande av kränkningsanmälan;

<https://drive.google.com/file/d/1hjsQVV2VjivOOaLX6-sz4oCQzLFjNJwY/view?usp=sharing>

Då webbformuläret skickats in

- Anmälan kommer automatiskt till rektor och kurator vilka för in anmälan i berörda elevers elevhälsoakter.
- Skolans trygghetsteam får ut statistik som exempelvis visar var kränkningar ägt rum. Statistiken används i utformning av skolans förebyggande arbete.
- Du som anmälare ansvarar för att meddela de personal du bedömer behöver känna till händelsen/Du som anmälare ansvarar för att meddela teamet att anmälan gjorts.
- Om du som mentor är orolig för någon elev kontaktar du skolans elevhälsoteam eller rektor.

När en skolmedarbetare uppges ha kränkt ett barn eller en elev

Även när en skolmedarbetare uppges ha kränkt ett barn eller en elev tillämpas den här rutinen, dvs en anmälan enligt 6 kap. 10 § skollagen ska upprättas. Närmaste chef för medarbetaren ska avgöra om vidare kontakter behöver vidtas, t.ex. med verksamhetschef för respektive skolform eller med kommunens personalkontor. Dokumentations- och utredningskrav är detsamma oavsett om eleven upplever sig kränkt av en annan elev eller av en medarbetare på skolan.

När ett barn eller en elev kränker en skolmedarbetare

Skollagens bestämmelser angående kränkande behandling finns till för att skydda barn och elever i verksamheten. Diskrimineringslagen skyddar både barn, elever och vuxna på skolan. Om en medarbetare utsätts för kränkningar, diskriminering eller trakasserier är det dock inte denna rutin som ska tillämpas, utan det är arbetsmiljölagstiftningen som blir tillämplig. Kränkningar eller trakasserier från elever till skolans personal kan exempelvis anmälas till rektor genom blanketten ”anmälan till rektorn”.

Polisanmälan och orosanmälan

När ett barn eller en elev är utsatt eller utsätter andra för kränkande behandling eller diskriminering, kan saken aktualisera frågan om den underåriges mående och hemförhållanden. Därför är det viktigt att tänka på skolans skyldighet att anmäla oro för ett barn till socialnämnden samt skolans möjlighet att göra en polisanmälan.

Skolan är skyldig att göra en orosanmälan till socialnämnden när den underåriges beteende påkallar det. Rättslig grund för orosanmälan är 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). Vissa kränkningar kan vara så allvarliga att skolan överväger att göra en polisanmälan. Det är händelsens karaktär som slutligen avgör om en polisanmälan är lämplig. Utbildningskontoret har antagit en rutin för att hantera brott som utförs i eller i anknytning till skolans verksamhet. Skolan har dock ingen lagstadgad skyldighet att polisanmäla en elev som har kränkt andra barn eller elever i verksamheten. Skolan bör polisanmäla kränkningar av allvarlig karaktär, t.ex. misshandel, sexuella trakasserier och vissa andra trakasserier; detta i enlighet med utbildningskontorets rutin för polisanmälan om brott i skolan. Även i de fall där skolan gör en polisanmälan för en allvarlig kränkning, kvarstår skolans skyldighet att utreda händelsen och vidta nödvändiga åtgärder utifrån skollagens regler. En polisanmälan betyder inte att skolan överlämnar utredningen till polismyndigheten.

Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)

Anmälningar om kränkande behandling och diskriminering innehåller ofta uppgifter om elevers personliga förhållanden och omfattas därmed av sekretess. Handlingar som tillhör ärendet ska förvaras på ett säkert sätt så att inte obehöriga får tillgång till dem. Ärendet ska diarieföras och handlingar ska efter prövning lämnas ut om dessa begärs ut. Vårdnadshavare får ta del av den dokumentation som upprättats kring det egna barnet. Det är trots sekretessen tillåtet att skicka handlingar i ärenden via kommunens mail inom kommunen. Ärendet i sin helhet ska förvaras i den utsatte elevens elevhälsoakt samt finnas i samtliga inblandade elevers elevhälsoakter.

Uppföljning och utvärdering av förra läsårets åtgärder

I föregående års kartläggning framkom att 48% av eleverna på lågstadiet och 34% av eleverna på mellanstadiet svarat att de upplever att det finns någon elev i skolan som ofta är dum mot andra barn. Som åtgärd för att utbyta goda idéer och metoder arbetslag emellan har arbetslagen diskuterat frågan; vad gör vi i vårt arbetslag för att stötta dessa elever? Vad upplever vi fungerar? Elevrådet har arbetat med frågan: Hur kan vi barn hjälpa till för att alla ska trivas i skolan? Hur önskar vi barn att personalen skulle göra för att alla ska trivas i skolan?

Vi inväntar resultaten av nästa trygghetsenkät för att utvärdera vilken effekt insatserna gett.

Resultat av kartläggning

Se bilaga 2 och 3.

Analys av kartläggning

För att skapa en tryggare skolmiljö vill vi som skola arbeta för att öka elevernas delaktighet i trygghetsarbetet. Därför kommer skolans elevråd under året att analysera resultaten från årets kartläggning av otrygghet. Genom detta arbete får eleverna möjlighet att bidra med sina perspektiv, identifiera viktiga områden och vara med och föreslå åtgärder som kan förbättra tryggheten på skolan. Vi tror att en ökad delaktighet stärker gemenskapen och skapar en skolmiljö där alla känner sig trygga och respekterade.

Vi inför också återigen fokusintervjuer med elever där elever från varje klass träffar skolläda för att diskutera frågor som rör undervisning och mående.

Identifierade problemområden och planerade åtgärder

Årets planerade åtgärd är att skolans elevråd, tillsammans med personalen, ska arbeta med resultaten från årets kartläggning av otrygghet. Elevrådet kommer att få i uppdrag att analysera kartläggningen och vara delaktiga i att utforma de åtgärder som ska genomföras under året. Genom att involvera eleverna i detta arbete skapar vi en mer inkluderande process där deras perspektiv och idéer tas tillvara, vilket bidrar till en tryggare och mer trivsamt skolmiljö för alla.

Delaktighet och inflytande i utformning av planerade åtgärder

Matteusskolans elever har varit delaktiga genom att de fyllt i årets trygghetsenkät och kommit med förslag på åtgärder genom elevråd/klassråd. Matteusskolans personal har varit delaktiga genom att komma med förslag på åtgärder från teammöten. I utformningen av de planerade åtgärderna har skolan varit lyhörd i kontakt med vårdnadshavare.

Del 4

För ytterligare stöd

Elever och vårdnadshavare får vid efterfrågan information om hur man anmäler kränkningar och diskriminering som sker i och i samband med verksamheten.

Vad kan man göra hemma

Att lyssna på sina barn och vara uppmärksam på deras tankar och känslor är en av de viktigaste saker en förälder kan göra. Det är genom öppen och ärlig kommunikation som du kan förstå ditt barns behov och erfarenheter.

Om ditt barn delar något med dig som väcker oro eller frågor, är det av största vikt att ta det på allvar. Genom att lyssna uppmärksam och stödja ditt barn, oavsett ämnet, visar du att du finns där som en förtroendeingivande vuxen.

Om det du hör från ditt barn orsakar oro angående deras säkerhet, välmående eller upplevelse i skolan, tveka inte att kontakta skolan. Skolan är en viktig partner i ditt barns utbildning och

välbefinnande, och de är där för att hjälpa och stödja. Genom att dela din oro med skolan kan de vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att ditt barn får den support och trygghet som de behöver.

Sammanfattningsvis, att lyssna på ditt barn och att vara villig att ta kontakt med skolan om du är orolig är avgörande för att säkerställa att ditt barn har en trygg och stöttande skolmiljö. Det visar att du bryr dig om ditt barns välmående och är redo att agera när det behövs för att skydda ditt barn.

Presentation av trygghetsteamet

Tobias Olsson rektor

carolinemaria.nilsson@norrkoping.se

Birgitta Mantefors bitr rektor

birgitta.mantefors@norrkoping.se

Linda Ruud skolkurator

linda.ruud@norrkoping.se

Ann-Christin Sjöberg fritidspedagog

annchristin.sjoberg@norrkoping.se

Johan Björkström Lärare

johan.bjorkstrom@norrkoping.se

Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun

Om du som elev eller ditt barn har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BeoN, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun: Stephan Andersson
Telefon: [011-15 60 66](tel:011-156066)E-post: stephan.andersson@norrkoping.se

Referenser

Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" 2014.

Skollagen 2010:800, 6 Kap 6-11 §§, se bilaga 1.

Diskrimineringslagen 2008:567 4§, se bilaga 1

Bilaga 1

Lagstiftning

Skollagen 2010:800

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skollagen 6 Kap 6-11§§

Diskrimineringslagen 2008:567

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
 - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
 - andra omständigheter av betydelse,
4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. *Lag (2014:958)*.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Andra lagar, konventioner och förordningar

Denna plan bygger även på andra lagar, konventioner och förordningar t.ex. Barnkonventionen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap 2 §, Brottsbalken, Socialtjänstlagen 14 kap 1§.